



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Primus Siue Vis Et Virtus Exemplorum, Hoc est, Solatia Et Documenta
- Hæc Moribus, Illa Temporibus Nostris Adhibita

Stengel, Georg

Ingolstadii, Anno M.DC.L.

Caput XXXVI. Crucis quàm bona mansio, felixq[ue] mutatio: & S. Ignatij
MARTYris alacritas patiendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48162](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48162)

bur eorum confirmet, vt supplicia extrema sentientes exultent. Robur autem tam grande addit, vt eo nixi, dum sibi persuadent, mortem presentem, velut aeterna vita principia, esse rapiendam, libera voce exclament, Vre, seca, lacera, tortor, non sunt condigna passiones huius temporis ad futuram gloriam qua reuelabitur in nobis; praestat dolere aliquantulum quam aeternum, & in Simpulo, vt dicitur, quam in mari fluctus excitare.

Rom. 6, 18

CAPVT XXXVI.

Crucis quam bona mansio, felixque mutatio: & S. Ignatij Martyris alacritas patiendi.



Eteres Iuriconsulti, praesentes tantum cruciatus cum intuerentur, neque animi Christiani generositatem vel agnoscerent, vel perpenderent, equuleum, teste Brissonio, malam mansionem solebant appellare. Quocirca cum in Iure civili legitur: *Extendatur ad malam mansionem*, perinde est, ac si diceretur: *Extendatur in equuleo*. Qui in mala mansio vocatur, crux, istorum loquendi formulam, merebitur pessima mansio nominari. Verum aliter diuini, quam humani juris periti loquuntur. His enim carcer, equuleus, catasta, rota, & ipsa denique crux bona mansio esse iudicatur.

I.

Briffon. lib. de verb. significat.

H. de poenis.

Quod Deus per Ezechielem antè, grandis mysterij loco, detexit his verbis: *Scient omnia ligna regionis, quia ego Dominus humiliavi lignum sublime, & exaltaui lignum humile, & siccaui lignum viride, & frondere feci lignum aridum*. Lignum sublime & viride, fuit lignum scientia boni & mali. Viride planè, quia recens; & sublime, quia de eo dictum est, *In quocumque die comederitis ex eo, aperientur oculi vestri: & eritis sicut Dij, scientes bonum & malum*. Quid enim Dij aut scientiam Deorum tublimius? Lignum humile & aridum, erat lignum crucis, quo nihil contemptius, aut abominabilius, adeò, vt, tamquam a mala mansione, omnes ab infelici hac arbore quam maxime abhorrent.

II.

Ad lignum illud sublime extendit manum suam Adamus: ad hoc humile extendit manum Christus. Sublimi ligno Adamus ex futuris scientibus, nos fecit ignorantes: humili ligno Christi

III.

S

stus

stus nos docuit scire diuina. Vno verbo, sublimi ligno perditum & humiliati; humili redempti & exaltati sumus. Quapropter iure illud sublime lignum humiliatum, & hominum execrationi subiectum est; quotidie enim lignum illud detestamur.

IV.

Porro, sicut Christus sicum maledicendo arefecit, ita & illud lignum æternum Paradisi carceri inclusum, diris deuotionibusque hominum de virore transijt in siccitatem, perpetuâ sterilitate damnatum. Nemo enim iam amplius illud, non dico gustat, sed ne optat quidem. At verò lignum crucis humile atque aridum, cum Christo, & à Christo exaltatum cœpit frondescere; immo, velut virga Aaron, virefcere. Postquam enim tulit florem de radice Iesse, iam crucem affectat, quisquis vult ad scientiam Deorum, hoc est, ad visionem Beatorum peruenire.

V.

Nam quemadmodum illud superbè ambitum lignum ex Dijs quodammodo homines fecit; ita istud solet homines in numerum Deorum prouehere. Vt jam verum sit, quod Tertullianus crucis contemptoribus Ethnicis falsè obijcit, eos honore afficere Christianos, quos ignominia causa in crucem tollunt, sic enim, & ipsos Ethnicorum Deos ex limo, cruci prius, vt sustentetur, circumposito formari. Verba Tertulliani sunt: *Crucibus, & stipitibus imponitis Christianos: Quod simulacrum non prius argilla deformat, cruci & stipiti superstructa? in patibulo primum corpus DEI vestri dedicatur.* Nimirum figuli, vt argillam, de qua Mercurius, aut Iupiter erat figurandus, erigerent firmarentque; & truncum, & brachia stipiti, per crucis modum colligato, limum iniecerunt. Hinc & ipsi Ethnicorum Dij antè erant crucifigendi, quàm dedicandi; & per hoc humile lignum exaltati habebant vt starent. Longè feliciter Christiani crucibus imponuntur, vel cruces illis, vt de mala mansione, ascendant ad illam celestis Patris domum, in qua mansiones multe sunt, alia alijs beatiores, quò cruces in terris fuere maiores, hoc ipso inter mansiones bonas habitæ à Sanctis, quia ad bonam mansionem duxerunt.

VI.

Hinc legimus, tantas Martyrum cateruas, qui ad carceres, ad compedes, ad enses & ignem, ad dolorem & mortem, velut ad Saliarum epulas, immò velut ad quoddam Gloriæ Honorisque Templum, ignitissimis desiderijs anhelaerunt. Quis nescit Ignatium

Tertull. in
Apologet.
aduersus
Gentes. c. 12.

tium ætate senem, dignitate Præsulem, virtute planè heroëm, Antiochenum illud sidus, Romanum solem, mortaliùm & immortalium in theatro spectaculum, cùm ad Mariam Cassobolitem spectatissimam sanctitate feminam scriberet, de exilijs, custodijs, & vinculis suis exultasse? In itinere, cùm vinculus Romam duceretur bestijs tradendus, bestias jam præsentit. Quippe Smyrnam, maritimam Ionix civitatem, delatus à militibus, ibidem aliquantisper moram trahentibus, ad varias Ecclesias scripsit. In quarum vnâ epistolâ vir mitissimus milites, à quibus custodiebatur, ob feritatem & inhumanitatem, *Leopardos* nominat; in omnibus autem ferè ingens martyrij desiderium, quo flagrabat, sæpius inculcat. Ad eum *Leopardi* à leonibus non absteruerunt.

Ad quos deinde Romæ damnatus, vbi eos in amphitheatro audiuit rugientes, cum tripudio exclamavit: *Fruentum Christi sum, dentibus bestiarum molar, vt panis mundus inueniar*. Exercitati athletæ hæc vox erat; vt leones disceret non timere, diu antè pugnavit cum leopardis. Verba ex eius epistola recitat D. Hieronymus, ex quo in Breuiarium Romanum hæc sunt transcripta: *De Syria vsque ad Romam pugno ad bestias in mari & in terra, nocte dieq; ligatus cum decem leopardis, hoc est, militibus (obseruent hoc immittiores huius temporis milites) qui me custodiunt; quibus & cùm benefeceris, peiores fiunt. Iniquitas autem eorum mea doctrina est: sed non idcirco justificatus sum. Vinam fruam bestijs, qua mihi sunt preparata, quas & oro mihi veloces esse ad interitum, & ad supplicia, & allici ad comedendum me, ne, sicut & aliorum Martyrum, non audeant corpus attingere. Quòd si venire noluerint, ego vim faciam: ego me urgebo, vt deuorer. Ignescite mihi, filioli: quid mihi proffit, ego scio. Nunc incipio Christi esse discipulus, nihil de his, qua videntur, desiderans, vt I E SVM Christum inueniam. Ignis, crux, bestia, confractio osium, membrorum diuisio, & totius corporis contritio, & tota tormenta diaboli in me veniant, tantùm Christo fruam.*

Quid calidiùs aut dicere, aut desiderare potuisset? Ad eum diuinus ignis in Ignatio aestuauit, vt bestijs frui optaret, earumq; dentibus lacerari. Nonnullorum animalium, immò & hominum sanguis ita sæpe exæstuat in corpore, vt venis sponte disruptis in

S. Ignat. ep.
ad Rom.

VII.

S. Hieronymus,
lib. de Script.
Eccles. Breu.
1. Febr.

VIII.

altum exiliat. Sic Ignatij sanguis æstuauit: præ diuini amoris magnitudine exire gestiebat: non ignis, non crux, non bestia, non confractio ossium, non membrorum diuisio, non totius corporis contritio, non tormenta diaboli ei formidinem vllam iniecerunt, omnia pati desiderabat, dummodo Christo frueretur. Hoc est incipere esse Christi discipulum; hoc Christum amantis paradigma.

IX.

Math. 18. 2.

Niceph. lib. 2. hist. c. 30

O quam procul absumus ab hac amandi mensura! Non abessemus, si cum Ignatio sciremus, quid nobis proficit, aut si spithamam vitæ nostræ agnosceremus. Et tamen scire par est, immò par est Ignatio nos paritari. Nam si eum admodum teneræ ætatis puerum adhuc in exemplum proposuit Dominus, profectò etiam adulti & iam senis robustiores virtutes nolet à nobis ignorari. Quippe, si Nicephoro fides est, Ignatius fuit ille paruulus, quem Christus, aduocans statuit in medio discipulorum, virtutem simplicitatis commendaturus. Sicut ergo in paruulo simplicitatem docuit, ita in magno fortitudinem demonstrauit. Quam imitari nimium non videbitur, si quis atque illius in Christum possit imitari.

X.

Sed amor nimius est? scilicet quidquid Dei est, vanis hominibus nimium est; qui tamen vilissimæ puellæ amore sæpe plus infaniunt: vt neque ignem, neque crucem, neque bestias, neque confractionem ossium, neque membrorum diuisiõem, neque totius corporis contritionem, neque in ipso inferno, tota tormenta diaboli pertimescant, dummodo, sacrilegâ libidine, ignes, aut cruces, aut bestias, aut rosas Ixionias, aut ipsam æternam damnationem promereri possint. Hic amor inter homines, quotidianus est, & longè maiores facit cruciatus subire. Quanto satius esset, eum tam incensum affectum Christo impendere, & per breues dolores, tendere ad æternam beatitudinem?

CAPVT XXXVII.

Corporis contemptores, facile etiam exemplo Socratis, fieri contemptores malorum, quæ corpori inferuntur.

I.

Ælian. lib. 1. hist. c. 16.



VM redisset nauis è Delo, iamq; Socrati moriendum esset, accedens in carcerem Apollodorus Socratis amicus tulit eò tunicam ex pretiosa lana, pulchraq; textam, simile itero pallium